

VU Research Portal

Outcomes of Moral Case Deliberation

de Snoo-Trimp, J.C.

2020

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

de Snoo-Trimp, J. C. (2020). *Outcomes of Moral Case Deliberation: Using, testing and improving the Euro-MCD Instrument to evaluate Clinical Ethics Support*. [PhD-Thesis - Research and graduation internal, Vrije Universiteit Amsterdam].

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

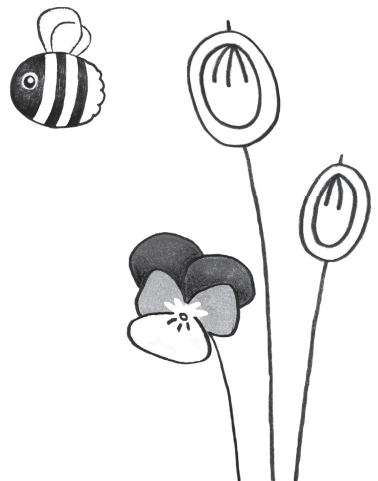
Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Dankwoord
About the author
List of publications

DANKWOORD

Na zoveel woorden is het proefschrift niet af zonder woorden van dank. Dit proefschrift en het gehele onderzoek was niet mogelijk geweest zonder de vele mensen die mij ruimte, inspiratie, tijd, mogelijkheden, respondenten, enthousiasme, data, gezelligheid, afleiding en ondersteuning gaven in de afgelopen jaren.

Beste Guy, het begon destijds allemaal dankzij jouw aanbod om als student-assistent bij Metamedica te komen werken. Dank daarvoor! Dank voor de aangename begeleiding, alle inhoudelijke input gedurende al die jaren en het goede en toegankelijke contact. Wat heb ik veel aan je commentaar en ondersteuning gehad!

Bert, dank voor het grote vertrouwen vanaf het begin, dat deed en doet me goed. Dank voor de prettige begeleiding en bovenal je continue enthousiasme en optimisme wat betreft het onderzoek. Bij kleine tegenslagen zag jij snel weer mogelijkheden en bij twijfels of tegenzin wist je altijd wel weer motivatie te geven om door te gaan. Dank voor de inhoudelijke en morele 'support' gedurende het gehele project!

Mia, 'tack så mycket!' for your support and guidance. You have learned me a lot: about doing research and reflecting on it, about presenting and 'selling' our research and, not the least important: about ethics support in other countries like Sweden. It was good and inspiring to have you as an international ethics expert and personally involved supervisor in the project.

Riekie, wat ben ik blij dat jij bereid was om aan te sluiten bij het project als co-promotor. Veel dank voor je frisse en nuchtere blik op het hele onderzoek en de fijne begeleiding bij – met name – de kwantitatieve en technische delen ervan. De concept mapping-focusgroepen vond ik één van de leukste onderdelen van het onderzoek (ik zou het echt zo weer doen). Dank voor het prettige contact en de goede samenwerking.

Mijn dank gaat verder uit naar prof.dr. J.M. Zijlstra-Zaalbergen, prof.dr. L.M. Bouter, prof.dr. S.M. Peerdeman, dr. M.M. Stolper en dr. J.L.P. van Gurp, die bereid waren om als leescommissielid en/of opponent op te treden. Veel dank voor jullie tijd om het proefschrift vanuit verschillende gezichtspunten te lezen en te beoordelen.

A special thanks to prof.dr. J. Schildmann and dr. P. Pergert for their willingness and time to take part in the reading committee. I am very glad that you were able to do this, since the international perspective and involvement has always been so important for

our European project. Besides, I would like to express my sincere gratitude towards Berit Brinchmann and Gøril Ursin for their participation in a big part of data collection and their efforts to distribute the Euro-MCD Instrument in Norway. Thank you for welcoming me in wonderful Bødo and giving me fresh insights into your interesting work over there! I also would like to thank Reidar Pedersen and his colleagues from the Center of Medical Ethics in Oslo for welcoming and involving me in the Norwegian ethics support activities and giving me some glimpse of the Norwegian life during my 'travel-grant'-weeks in 2016.

Ik ben heel dankbaar voor alle mogelijkheden om in de afgelopen jaren een inkijkje te krijgen in verschillende contexten waarin moreel beraad werd toegepast. Ik was en ben onder de indruk van de manier waarop zorgprofessionals zichtbaar worstelden met morele dilemma's en – bovenal – bereid waren om hierover in gesprek te gaan, met elkaar, of met mij in persoonlijke interviews. Daarom wil ik graag mijn dank en waardering uitspreken richting alle deelnemende instellingen die ons de mogelijkheid gaven om – vaak rondom de implementatie van moreel beraad – de Euro-MCD vragenlijst of interviews (of beide) af te nemen onder hun medewerkers: het Alrijne ziekenhuis via Marjo van Puijenbroek, Arkin via Josephine van Balen, De Binnenvest in Leiden via Ruth Spijkerboer, Cordaan, het Gelre Ziekenhuis via Esther Bakker, de IGZ via Wike Seekles, Stichting Koraal via Karin Pasman-de Roo, Stichting Topaz in Katwijk via Gert Binnendijk, Stichting Woondroomzorg via Marja van Duyn en tot slot verschillende medewerkers uit locatie VUmc van het Amsterdam UMC. In het bijzonder wil ik de Mesdag Kliniek in Groningen danken voor hun aanzienlijke bijdrage aan de dataverzameling. Swanny, dankjewel voor het fijne contact en voor het vele werk dat je verzette om aan al die ingevulde vragenlijsten te komen. Ik was (en ben) zeer onder de indruk van je bijzondere werk als ethicus in de kliniek.

Veel dank ook voor de deelnemers aan de focusgroep sessies binnen de concept mapping studie: wat was het fijn om met jullie open te brainstormen over de kernvragen van mijn onderzoek, en wat was ik blij met jullie enthousiaste en betrokken deelname en jullie zeer waardevolle input. Dank voor jullie tijd en inzet!

Verder wil ik alle collega's bedanken met wie ik de afgelopen jaren mocht optrekken, bij Metamedica (sinds 1 juni jl. de afdeling Ethiek, Recht en Humaniora) en elders.

Suzanne, al bij mijn prille start als onderzoeker betrok je mij bij het onderwijs aan Amsterdam University College en inmiddels draaien we het zevende jaar. Dank voor deze inspirerende en altijd weer boeiende samenwerking. Heel veel dank voor je vertrouwen

en voor alles was je me geleerd hebt, op vele vlakken. Laura (H), dank voor de goede samenwerking, wat heb ik veel van jou, je vele ideeën en je blik op ethiekondersteuning geleerd! Margreet, jij nam me (samen met Dick, Bert en Froukje) mee in de moreel beraad-wereld en hebt me zeer geïnspireerd als gespreksleider en toegankelijke en gezellige collega. We hebben niet zoveel direct samengewerkt in de afgelopen jaren maar daar komt nu gelukkig verandering in! Imke, wat is het fijn en gezellig om met jou samen te werken, dankjewel voor je nuchtere, vriendelijke en duidelijke kijk op de dingen. Anne, Charlotte, Eva, Giulia, Laura (vM), Lieke, Malene, Mariëlle, Miriam, Rien, Yolande – het voert te ver om hier uit te weiden over goede herinneringen aan jullie gezelschap bij congressen, afdelingsuitjes of onderwijsperikelen, maar niet minder gemeend: dank! En uiteraard: Manal en Patricia: dank voor alle hulp in de afgelopen jaren. Wat heb ik veel aan jullie te danken als ik denk aan hoe vaak ik jullie stoor en stoorde met vragen over bijvoorbeeld de agenda's van Bert of Guy (om maar iets te noemen).

Ook buiten het VUmc heb ik goede en leerzame werkervaringen opgedaan. Elleke, het was een korte tijd maar wat was het fijn om in Oslo even samen op te trekken (en samen jarig te zijn), dank voor je welkome houding en het gezellige contact. Dank ook aan alle collega's van de vakgroep Ethiek in Nijmegen: Anke, Gert, Jelle, Jos, Maaike, Simone en Stef: ik vond het bijzonder leerzaam en leuk om een kijkje in jullie 'keuken' te hebben en een aantal maanden zo betrokken te worden bij al jullie activiteiten op het gebied van ethiekondersteuning en dienstverlening.

Jorienke en Ave, lieve paranimfen: jullie maken mij al zo lang blij als gezellige, zorgzame, grappige, leuke en wijze vriendinnen. Wat leuk en wat fijn dat jullie me bij dit hoogtepunt willen bijstaan en het van dichtbij meevieren: dank jullie wel! Esther, super bedankt voor het ontwerpen en vormgeven van de prachtige kleurrijke omslag met de vrolijke illustraties!

Lieve papa en mama, dank voor zoveel: jullie voorbeeld, de vele mogelijkheden en aanmoedigingen tot ontwikkeling en jullie liefdevolle betrokkenheid op mijn leven (op alle vlakken). Lieve Machiel, dankjewel voor je luisterend oor, je bemoedigende blikken, je geduld en relativerende humor als ik je mijn onderzoekservaringen deelde; wat ben ik dankbaar voor jou. Lieve Lauren en Teije, wat geniet ik van jullie gezelligheid, vrolijkheid en nieuwsgierigheid, van jullie verwondering over eenvoudige dingen. Dank jullie wel voor alles wat we met elkaar beleven. Het geluk in het alledaagse, met jullie, geeft mij elke dag wel tienduizend redenen tot dankbaarheid.

ABOUT THE AUTHOR

Janine de Snoo-Trimp was born on 12 May 1991 in Zoetermeer, the Netherlands. In 2009, she graduated from high school at Calvijn College in Goes and started studying Health Sciences at the VU University Amsterdam. She finished her Bachelor's Degree in 2012 and started to combine the Master program of Health Sciences with the Master of Philosophy, Bioethics and Health. In 2014, she did an internship at the Department of Public and Occupational Health at the VU Medical Center. Her master thesis was about shared decision-making in the setting of advanced cancer care. She obtained her Master's Degree in 2014. In this year, she started to work as a junior researcher at the Department of Medical Humanities at the VU Medical Center. Janine also started to facilitate moral case deliberation and completed the national extensive training for this in 2015. Her PhD research concerns a European project on the outcomes of moral case deliberation and the revision of an instrument to assess these outcomes (the Euro-MCD Instrument). During this project, she spent a few weeks at the Center of Medical Ethics in Oslo. She was further involved in some other projects, including coordinating the training programs for facilitators of moral case deliberation, coordinating and conducting a multiple-case study on the impact of moral case deliberation within a care institution for mentally disabled people and co-creating an ethics support tool for the allocation of beds within the hospital. Alongside research, she was and presently is involved in teaching a bioethics course at Amsterdam University College and some ethics courses within the School of Medical Sciences at the VU University. She currently works as a researcher on ethics support at the Department of Ethics, Law and Humanities (former name: Medical Humanities) at Amsterdam UMC. Janine is married to Machiel de Snoo and mother of a daughter and a son, Lauren and Teije.

LIST OF PUBLICATIONS

De Snoo-Trimp J.C., De Vet H.C.W., Widdershoven G.A.M., Molewijk A.C. & Svantesson M. (2020). Moral competence, moral teamwork and moral action – the European Moral Case Deliberation Outcomes (Euro-MCD) Instrument 2.0 and its revision process. *BMC Medical Ethics*, 21:53.

De Snoo-Trimp J.C., Molewijk A.C., Svantesson M., Widdershoven G.A.M., De Vet H.C.W. (in press). Field-testing the Euro-MCD Instrument: Important outcomes according to participants before and after Moral Case Deliberation. *HEC Forum*.

De Snoo-Trimp J.C., Molewijk B., Ursin G., Brinchmann B.S., Widdershoven G.A.M, De Vet H.C.W., Svantesson M. (2019). Field-testing the Euro-MCD Instrument: Experienced outcomes of moral case deliberation. *Nursing Ethics*, 1-17.

Svantesson M., de Snoo-Trimp J.C., Ursin G., Brinchman B.S., de Vet H.C.W., Molewijk A.C. (2019). Important outcomes of moral case deliberation: a Euro-MCD field survey of healthcare professionals' priorities. *Journal of Medical Ethics*, 45:608-616.

De Snoo-Trimp J.C., Molewijk A.C., De Vet H.C.W. (2018). Defining and categorizing outcomes of Moral Case Deliberation (MCD): concept mapping with experienced MCD participants. *BMC Medical Ethics* 19:88.

De Snoo-Trimp J.C., Widdershoven G.A.M., Svantesson S., de Vet H.C.W, Molewijk A.C. (2017). What outcomes do Dutch healthcare professionals perceive as important before participation in moral case deliberation? *Bioethics* 31(4), 246-257.

Brom, L., De Snoo-Trimp J.C., Onwuteaka-Philipsen, B.D., Widdershoven G.A.M., Stiggelbout A.M., Pasma H.R.W. (2015). Challenges in shared decision-making in advanced cancer care: a qualitative longitudinal observational and interview study. *Health Expectations* 20(1), 69-84.

De Snoo-Trimp J. C., Brom L., Pasma H. R. W., Onwuteaka-Philipsen B. D., & Widdershoven G. A. (2015). Wel of geen kankerbehandeling in de resterende tijd? Specialisten over gedeelde besluitvorming bij recidiverend glioblastoom. *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, 159, A9790.

De Snoo-Trimp J. C., Brom, L., Pasman H. R. W., Onwuteaka-Philipsen B. D., Widdershoven G. A.M. (2015). Perspectives of medical specialists on sharing decisions in cancer care: a qualitative study concerning chemotherapy decisions with patients with recurrent glioblastoma. *The Oncologist*, 20(10), 1182-1188.

